

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

09 iunie 2021

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte – Timofti Vladimir,

Judecători – Toma Nadejda, Țurcan Anatolie

examinând admisibilitatea în principiu a recursului în anulare declarat de către petiționarii Gontar Stanislav și Gontar Vera, prin care solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 01 octombrie 2020, în procedura prevăzută de art. 313 Cod de procedură penală,

C O N S T A T Ă :

1. Prin încheierea Judecătoriei Hîncești /sediul Central/ din 16 iulie 2020, a fost admisă plângerea petiționarilor Gontar Stanislav și Gontar Vera, declarată nulă ordonanța de refuz în pornirea urmăririi penale din 26 februarie 2020 și ordonanța de respingere a plângerii din 11 iunie 2020, adoptate în cadrul propunerii de neîncepere a urmăririi penale nr. 15/2018, cu obligarea procurorului de a înlătura încălcările depistate.

2. Încheierea primei instanțe, a fost atacată cu recursuri de către:

2.1 Procurorului în Procuratura r-lui Hîncești, Sturzu Veaceslav prin care a solicitat casarea acesteia, rejudicarea cauzei și adoptarea unei noi hotărâri prin care să fie respinsă plângerea petiționarilor Gontar Stanislav și Gontar Vera, declararea drept legale a ordonanțelor Procuraturii r-lui Hîncești din 22 februarie 2020 privind refuzul în pornirea urmăririi penale și din 11.06.2020 privind respingerea plângerii, invocând că, probele administrate în prezenta cauză nu pot convinge un observator obiectiv că în speță s-a comis o infracțiune ce impune o acuzație în materia penală, or, din probele acumulate la caz nu rezultă o bănuială rezonabilă că cet. Gurgurov Rodica este vinovată de comiterea unei infracțiuni; judecătorul de instrucție a făcut o referire abstractă la faptul că organul de urmărire penală urma să pornească urmărirea penală, fără a dezbate argumentele invocate în ordonanța de refuz în pornirea urmăririi penale din 22.02.2020, cu privire la lipsa elementelor constitutive ale infracțiunii, care au servit ca motiv pentru adoptarea soluției respective, prin prisma art. 312 alin. (1) Cod penal, s-a constatat că executorul judecătoresc Gurgurov Rodica nu are calitatea de subiect al infracțiunii respective, or în cadrul litigiului civil cu nr. 25b-13/17, dânsa a avut calitate de intervenient, din motivele respective s-a conchis că în cazul dat fapta nu întrunește elementele constitutive al infracțiunii, și anume lipsește subiectul infracțiunii, din analiza proceselor verbale ale ședințelor de judecată, executorul judecătoresc nici nu a fost audiat pe un blank separat, sub semnătură, fiind preîntâmpinat de răspundere penală în baza art. 312 Cod penal.

2.2 Executorul judecătoresc Gurgurov Rodica, prin care a solicitat, casarea încheierii Judecătoriei Hîncești sediul Central din 16.07.2020 și dispunerea respingerii plângerii prin care s-a solicitat anularea ordonanțelor prin care s-a dispus neînceperea urmăririi penale în privința sa, invocând că, judecătorul de instrucție la emiterea încheierii din 16.07.2020 nu a indicat ce anume a constituit încălcare, nu impune o anumită soluție pe fondul cazului, pentru a patra oară se examinează fondul cazului, omite să se expună de fiecare dată pe lipsa sau neîntrunirea unuia dintre elementele componente de infracțiune.

3. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 01 octombrie 2020, au fost admise recursurile declarate, casată încheierea, rejudecată cauza și pronunțată o nouă hotărâre prin care a fost respinsă plângerea petiționarilor Gontar Vera și Gontar Stanislav privind declararea nulității ordonanțelor de refuz în începerea urmăririi penale din 26.02.2020, emisă de către procurorul din Procuratura raionului Hîncești, Sturzu Veaceslav și a ordonanței procurorului ierarhic superior Moroz Remus din 11.06.2020, de respingere a plângerii.

4. Pentru a decide astfel, instanța de recurs a conchis că, organul de urmărire penală și-a exercitat în mod legal atribuțiile, a administrat corect probatoriul și corect a ajuns la concluzia de a refuza în începerea urmăririi penale din motivul că nu există faptul infracțiunii prevăzute la art. 312 Cod penal și a clasa procesul penal.

Instanța de recurs a indicat că argumentele petiționarilor nu pot fi reținute drept convingătoare din motiv că sunt declarative, or petiționarul nu a prezentat argumente concrete și certe, ce ar indica la faptul că investigația în cazul sesizărilor sale și, în special, abordarea organului de urmărire penală și a procurorului în cadrul controlului nu ar fi corespuns cerințelor inerente, prin prisma art. 19 alin. (3), 254 Cod procedură penală.

În motivarea plângerii petiționarii nu au invocat careva vicii fundamentale care au afectat hotărârile contestate, nu au fost invocate careva temeieri plauzibile de declarare a nulității ordonanțelor contestate, criticând doar acțiunile organului de urmărire penală și deciziile procurorilor, care în opinia subiectivă a petiționarilor sunt ilegale, neîntemeiate și nemotivate.

Instanța de recurs a conchis că, organul de urmărire penală, în cadrul investigației a întreprins toate măsurile prevăzute de lege pentru cercetarea sub toate aspectele, completă și obiectivă, a circumstanțelor expuse în sesizare fiind, emisă ordonanța privind refuzul în pornirea urmăririi penale și clasarea procesului penal.

Astfel, s-a stabilit cu certitudine faptul că, executorul judecătoresc Gurgurov Rodica, în cadrul litigiului civil, a avut calitatea de intervenient, așadar, Gurgurov Rodica, în cadrul procesului civil nr.25b-13/17 nu a avut calitatea de martor, nu a fost audiată cu depunerea jurământului sau rostirea formulei și prevenirea privitor la răspunderea penală pentru declarații false cu mențiunea acestui fapt în procesul-verbal.

Astfel, instanța de recurs, a stabilit că, prin prisma prevederilor art. 312 alin. (1) Cod penal, s-a constatat că Gurgurov Rodica, nu are calitatea de subiect al

infracțiunii respective, astfel, din motivele menționate, s-a conchis că în cazul dat fapta nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii, și anume – lipsește subiectul infracțiunii.

Instanța de recurs nu a reținut alegațiile primei instanțe din încheierea recurată ce țin faptul că organul de urmărire penală nu a elucidat toate circumstanțele cauzei, nefiind audiat la caz și Gontar Stanislav în calitate de parte vătămată, care la fel pretinde la un drept lezat de executorul judecătoresc Gurgurov Rodica, indicând că din materialele cauzei rezultă contrariul, or, acesta fiind audiat de către organul de urmărire penală în calitate de martor (f.d.65 cauza penală), iar aceste declarații au aceeași putere juridică și valoare probantă, mai ales că decizia de ai atribui lui Gontar Stanislav calitatea de parte vătămată, potrivit art. 59 alin. (2) Cod de procedură penală, ține de discreția organului de urmărire penală.

5. Decizia instanței de recurs este contestată cu recurs în anulare de către petiționarii Gontar Stanislav și Gontar Vera care invocând ca viciu fundamental faptul că au fost încălcate drepturile petiționarilor/părților vătămate garantate de CEDO și reglementate de legislația națională prin legea procesuală și prin legea materială, solicită admiterea recursului în anulare, casarea deciziei instanței de recurs, cu menținerea încheierii primei instanțe, invocând că:

- completul de judecători nu a fost compus potrivit legii;
- instanța de recurs nu s-a expus asupra faptelor constatate și apreciate de judecătorul de instrucție și asupra explicațiilor bazate pe probe, privind menținerea Încheierii Judecătorei Hâncești /sediul Central/ din 16.07.2020;
- motivarea hotărârii contrazice dispozitivul hotărârii, acesta fiind expus neclar;
- instanța de recurs a lăsat valabile aceleași omisiuni constatate de către instanța de judecată și indicații stabilite de către instanță în încheierea din 12 februarie 2020 pe care procurorul urma să le execute și să adopte o hotărâre legală, or, acesta fără a contesta cu recurs încheierea din 12 februarie 2020, până la data expirării termenului a adoptat în mod ilegal o altă ordonanță din 26.06.2020 care conform art. 251 alin. (1) Cod de procedură penală, este lovita de nulitate;

- procurorul șef al Procuraturii r-lui Hâncești a remis cererea/plângerea către IP Hâncești pentru a fi examinată în baza art. 274 Cod de procedură penală, fără a constata în baza cărei bănuieli rezonabile trebuie efectuată investigația.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului în anulare declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide că acesta este inadmisibil, din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 452 alin. (1) Cod de procedură penală, Procurorul General și adjuncții lui, persoanele menționate în art. 401 alin. (1) pct. 2) și 3), și în numele acestora, apărătorul sau reprezentantul lor legal, pot declara la Curtea Supremă de Justiție recurs în anulare împotriva hotărârilor judecătorești după epuizarea căilor ordinare de atac.

În corespundere cu prevederile art. 455 alin. (2) pct. 7) Cod de procedură penală, cererea de recurs în anulare trebuie să cuprindă motivele recursului în

anulare cu menționarea cazurilor prevăzute în art. 453 și cu argumentarea ilegalității hotărârii atacate.

Prin trimitere la dispoziția art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală, se menționează că hotărârile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise doar la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată, inclusiv când Curtea Europeană a Drepturilor Omului informează Guvernul Republicii Moldova despre depunerea cererii.

Prin urmare, Colegiul penal remarcă faptul că, dreptul de a declara recurs în anulare, poate fi exercitat numai în privința hotărârilor judecătorești prin care a fost judecată cauza penală în fond, adică hotărârile irevocabile de condamnare, de achitare sau de încetare a procesului penal, după epuizarea căilor ordinare de atac, reglementate de Capitolul IV, Secțiunea I și Secțiunea II ale Codului de procedură penală – adică calea apelului și recursului ordinar.

Analizând dispozițiile legale expuse mai sus în raport cu speța dată, rezultă că decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 01 octombrie 2020, adoptată în ordinea reglementată de art. 449 Cod de procedură penală, în procedura prevăzută de art. 313 Cod de procedură penală, prin care nu a fost judecată cauza în fond, nu cade sub incidența categoriilor de hotărâri irevocabile prevăzute la alin. (1) art. 452 Cod de procedură penală, ce pot fi contestate cu recurs în anulare la Curtea Supremă de Justiție, iar recursul în anulare declarat împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 01 octombrie 2020 în speța dată, este inadmisibil, deoarece o asemenea hotărâre nu este susceptibilă de a fi atacată cu recurs în anulare.

7. În consecință, având ca reper prevederile art. 455 alin. (2) pct. 7), art. 453 Cod de procedură penală, Colegiul penal decide inadmisibilitatea recursului în anulare înaintat, din motiv că nu îndeplinește cerințele de formă și de conținut.

8. Conducându-se de prevederile art. 452 – 453, 455 – 456 alin. (1) Cod de procedură penală, Colegiul penal

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului în anulare declarat de către petiționarii Gontar Stanislav și Gontar Vera, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 01 octombrie 2020, din motiv că nu îndeplinește cerințele de formă și de conținut.

Decizia este irevocabilă.

Pronunțată integral la **09 iunie 2021**.

Președinte

Toma Nadejda

Judecători

Timofti Vladimir

Țurcan Anatolie